

DIDAKTICKÝ TEST

Jméno a příjmení

Počet úloh: 30

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů

Povolené pomůcky: psací potřeby

1 Základní informace k zadání zkoušky

- Časový limit pro řešení didaktického testu je uveden na záznamovém archu.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku se **neudělují záporné body**.
- **Odpovědi píšete do záznamového archu.**
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.**

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** píšící propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně**.
- **Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.**

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- U všech úloh/podúloh je **právě jedna odpověď správná**.
- Odpověď na úlohu/podúlohu zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

A B C D
4

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvíte původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

A B C D
4

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědi a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi **píšete čitelně** do vyznačených bílých polí.

16

- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědi rozlišujte **velká a malá písmena**.
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.
- Za chybu se považuje jak jakákoli nesprávná, tak chybějící správná dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 1-3

TEXT 1

(1) Podzim už platí listím
svou útratu.
Je konec láskám, konec nenávistím,
podzim už platí listím
a není návratu.

(2) I ze tvých očí padá
cosí jak list.
Je pustý park, je zpustlá promenáda,
z tvých očí slza padá
a listí z ptačích hnízd.

(Vítězslav Nezval: V září)

TEXT 2

Personifikace (zosobnění) připisuje lidské vlastnosti neživým věcem, zvířatům, rostlinám nebo jevům. Jedná se vlastně o druh metafory.

Např. slunce se usmívá, stromy šeptaly, vodopád chtěl spát, střechy se hrbily, vítr smutně zpíval.

1 bod

- 1 **Tvrzení č. 1:** Podzim vyvolává pocit konce a smutku, který básník přenáší i do svého vnitřního světa a do světa lásky.

Tvrzení č. 2: Básník vzpomíná na to, jak krásnou lásku prožil před tím, než přišel podzim.

Které z výše uvedených tvrzení odpovídá TEXTU 1?

- A) obě dvě tvrzení
- B) pouze tvrzení č. 1
- C) pouze tvrzení č. 2
- D) žádné z těchto tvrzení

1 bod

- 2 **Které z následujících tvrzení o TEXTU 1 je pravdivé?**

Úlohu řešte na základě definice uvedené v TEXTU 2.

- A) Personifikace se vyskytuje v první sloce.
- B) Personifikace se vyskytuje ve druhé sloce.
- C) Personifikace se nevyskytuje ani v první, ani ve druhé sloce.
- D) Personifikace se vyskytuje jak v první, tak ve druhé sloce.

1 bod

- 3 **Které z následujících tvrzení o TEXTU 1 je pravdivé?**

- A) První verš je v první i druhé části osmislabičný.
- B) První verš je v první části sedmislabičný a v druhé části osmislabičný.
- C) Poslední verš je v první i v druhé části šestislabičný.
- D) Poslední verš je v první i v druhé části pětislabičný.

4 Která z následujících vět je zapsána pravopisně správně?

- A) Když naše lodi vpluly do mělké zátočiny, spatřili jsme něco, z čeho jsme hrůzou oněměli.
 B) Když naše lodi vpluly do mnělké zátočiny, spatřili jsme něco, z čeho jsme hrůzou oněmněli.
 C) Když naše lodi vpluly do mělké zátočiny, spatřili jsme něco, z čeho jsme hrůzou oněmněli.
 D) Když naše lodi vpluly do mnělké zátočiny, spatřili jsme něco, z čeho jsme hrůzou oněměli.

max. 4 body

5 Přiřadte k jednotlivým souvětím (5.1-5.4) druh vedlejší věty (A-F), která se v daném souvětí vyskytuje.

(Každou možnost z nabídky A-F můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

- 5.1 Kebab je jídlo, které pochází z Turecka. _____
 5.2 Připojil se k nám, aby nám předal své zkušenosti. _____
 5.3 Severní Korea oficiálně oznámila, že do země proniklo onemocnění covid-19. _____
 5.4 Do Berlína se s rodiči přestěhoval, když mu bylo jedenáct let. _____

- A) vedlejší věta předmětná
 B) vedlejší věta přívlasková
 C) vedlejší věta příslovečná místní
 D) vedlejší věta příslovečná časová
 E) vedlejší věta příslovečná způsobová
 F) vedlejší věta příslovečná účelová

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 6

Cestující na palubě letadla (*****) turbulencemi zažili velmi dramatické chvíle. Zkušeného pilota (*****) na tomto typu stroje už řadu let ale turbulence našťěstí nezaskočily.

max. 2 body

6

- 6.1 Napište náležitý spisovný tvar slova *otřásající se*, který patří na první vynechané místo (*****) ve výchozím textu.
 6.2 Napište náležitý spisovný tvar slova *létající*, který patří na druhé vynechané místo (*****) ve výchozím textu.

(Po doplnění náležitých tvarů slov musí být výchozí text gramaticky správný.)

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 7–11

TEXT 1

(1) Každá civilizace seskupila hvězdy na obloze do jiných mytologických **souhvězdí** s jinými jmény, ale jedna struktura je natolik příznačná, že ji na obloze IDENTIFIKOVAL úplně každý. V babylonském mýtu o stvoření světa se zrodila z ocasu mořské bohyně Tiamat, která byla uctívána jako zosobnění chaosu a moře. V jedné řecké báji zase vznikla tak, že kojící bohyně Héra odtrhla od svého prsu malého Hérakla, a její mateřské mléko se rozstříklo po nebesích. V maorské mytologii je to pro změnu kánoe hrdiny Tamy Reretiho, který stvořil první hvězdy, když proplouval temnými vodami nebes a rozmísťoval světla. My tuto STRUKTURU známe jako Mléčnou dráhu, nejasný pás přetínající naši oblohu.

(2) Galileo Galilei, který počátkem 17. století jako první upřel svůj dalekohled na oblohu, pochopil, že tento světlý pás je zploštělý oblak mnoha vzdálených hvězd, v jehož nitru se nacházíme. Tento objev byl revoluční, protože změnil naše vnímání vesmíru. Jak takovému oblaku či disku říkat? Inu, proč ne třeba galaxie, po vzoru starých Řeků, kteří Mléčné dráze říkali Kyklos galaktikos, mléčný kruh. Galileův dalekohled otevřel novou kapitolu ve zkoumání kosmu a položil základy pro moderní astronomii.

(3) Každá z běžných hvězd, kterou pouhým okem vidíme na noční obloze, je součástí Mléčné dráhy, našeho galaktického domova. Jak je ale její disk velký? Má nějaký konec nebo střed? I takové otázky trápily osvěcenského filozofa Immanuela Kanta. Představil mimo jiné myšlenku, **jež** ve své době měla značnou příchuť fantastiky: naše galaxie je nejen konečná, ale také jen jedním z mnoha „vesmírů“. Mnoho objektů na obloze, které se nám jeví jen jako jednotlivé světlé tečky, by mohlo být dalšími z „galaxií“. Takové úvahy vedly k rozvoji kosmologie jako vědy zkoumající strukturu a dynamiku vesmíru.

(Respekt, 20/2022)

TEXT 2

Větné členy v **přístavkovém vztahu** pojmenovávají jednu skutečnost dvěma různými způsoby. Např. Bydlíme v hlavním městě, v Praze. Objednali jsme si k jídlu halušky, slovenský národní pokrm.

max. 2 body

7 **Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).**

	A	N
7.1 Většina významných starověkých civilizací rozpoznala na obloze Mléčnou dráhu, která se často stala součástí jejich mytologie.	☐	☐
7.2 V babylonském mýtu o stvoření světa se Mléčná dráha jmenovala Tiamat.	☐	☐
7.3 Filozof Immanuel Kant přišel s převratnou myšlenkou, že ve vesmíru nejsme sami.	☐	☐
7.4 Galileo Galilei jako první pochopil, že Země se nachází v nitru galaktického disku Mléčné dráhy.	☐	☐

max. 3 body

- 8 Vypište z druhé části TEXTU 1 tři podstatná jména, která jsou použita ve 3. pádě jednotného čísla.

Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného podstatného jména, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.

1 bod

- 9 Které z následujících tvrzení o dvou úsecích podtržených v TEXTU 1 je pravdivé?

Úlohu řešte na základě definice uvedené v TEXTU 2

- A) Větné členy v přístavkovém vztahu se vyskytují v obou těchto úsecích.
- B) Větný člen v přístavkovém vztahu se vyskytuje pouze v úseku z první části textu.
- C) Větný člen v přístavkové vztahu se vyskytuje pouze v úseku z druhé části textu.
- D) Větný člen v přístavkovém vztahu se nevyskytuje ani v jednom z těchto úseků.

1 bod

- 10 Tvrzení č. 1: Podstatné jméno *souhvězdí* se v textu objevuje ve špatném tvaru. Toto podstatné jméno je v 6. pádu, a proto by měl být správný tvar *souhvězdích*.

Tvrzení č. 2: Zájmeno *jež* odkazuje k podstatnému jménu *myšlenku* a je užit ve správném tvaru.

Která z uvedených tvrzení odpovídají TEXTU 1?

(Posuzované tvary jmen jsou v TEXTU 1 vyznačeny tučně.)

- A) obě dvě tvrzení
- B) pouze tvrzení č. 1
- C) pouze tvrzení č. 2
- D) žádné z těchto tvrzení

1 bod

- 11 Které z následujících tvrzení o slovech *identifikovat* a *struktura*, která jsou zapsaná v TEXTU 1 velkými písmeny, je pravdivé?

- A) Slova *identifikovat* a *rozpoznat* jsou v kontextu TEXTU 1 synonymy, totéž platí i pro dvojici slov *struktura* a *uspořádání*.
- B) Slova *identifikovat* a *rozpoznat* nejsou v kontextu TEXTU 1 synonymy, totéž platí i pro dvojici slov *struktura* a *uspořádání*.
- C) Slova *identifikovat* a *rozpoznat* jsou v kontextu TEXTU 1 synonymy, slova *struktura* a *uspořádání* však v kontextu tohoto textu synonymy nejsou.
- D) Slova *identifikovat* a *rozpoznat* nejsou v kontextu TEXTU 1 synonymy, slova *struktura* a *uspořádání* však v kontextu tohoto textu synonymy jsou.

max. 2 body

12 Rozhodněte o každém z následujících souvětí, zda je zapsáno pravopisně správně (A), nebo ne (N).

	A	N
12.1 Archeologové zkoumali pravěké osídlení lokality západně od Prahy.	☐	☐
12.2 Ihned po pádu si atletka stěžovala na bolesti v noze, později se ukázalo, že má natržený zadní stehení sval.	☐	☐
12.3 Tamnější měna ztratila během několika měsíců velkou část své hodnoty.	☐	☐
12.4 Anička zapomněla na hřišti panenku, a když to zjistila, usedavě se rozplakala.	☐	☐

3 body

13 Seřadte jednotlivé části textu (A–E) tak, aby byla dodržena textová návaznost.

A) „Maman!“ zvolala Fleur a vyrazila ji obejmout. „Papa!“ Pan Delacour nebyl tak atraktivní, jako jeho žena. Byl o hlavu nižší, extrémně narovnaný a jeho obličej doplňovala drobná temně černá bradka.

B) Ačkoli vládlo úplné bezvětří, jejich listy se líně pohybovaly, což jim dodávalo zajímavý vlnící se efekt. Harry už zapomněl, kolik bezpečnostních kouzel bylo na Doupě uvaleno Řádem a Ministerstvem. Jediné, co věděl, bylo, že kouzly už přímo k nim nikdo cestovat nemůže.

C) První známka jejich příchodu byl zvuk neobvykle vysokého hlasu, který, jak se o pár chvil později u branky, ukázalo, patřil panu Weasleymu, naloženému zavazadly, vedoucímu krásnou blondátou ženu ve dlouhých, listově zelených šatech, která mohla být Fleurina matka.

D) Vypadal však dobrácky. Na svých vyvýšených botách se obrátil k paní Weasleyové a políbil ji na obou stranách tváře, čímž ji úplně zneklidněl. „Měli jste s námi hodně práce,“ řekl hlubokým hlasem. „Fleur nám vyprávěla, jak tvrdě jste pracovala.“

E) Proto se pan Weasley vydal vyzvednout Delacourovy na vršek nejbližšího kopce, kam měli dorazit pomocí přenášedla.

F) „Ale to nebylo nic, vůbec nic!“ zatrylkovala paní Weasleyová. „S tím nebyla žádná práce!“ Ron si své city vybil přesně mířeným kopancem do trpaslíka, který vykukoval zpoza jednoho z nových třepotavých keřů.

(J. K. Rowlingová: Harry Potter a relikvie smrti)

- 13.1 _____
13.2 _____
13.3 _____
13.4 _____
13.5 _____
13.6 _____

max. 2 body

14 Ke každé z následujících podúloh (14.1 a 14.2) napište současné (tj. ne zastaralé) spisovné slovo, které odpovídá zadání a zároveň není vlastním jménem.

14.1 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem JÍDLO a skloňuje se podle vzoru ŽENA.

14.2 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného čtyřslabičné, je příbuzné se slovem VYSLAT a skloňuje se podle vzoru MUŽ.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 15

Všichni raci už byli zcela jistě mrtví. Brožek dal rukou pokyn kuchařskému učni Láďovi, aby mrtvoly vylovil, a sám obřadně vypnul plynový hořák pod hrncem. Láďa pak dostal další pokyn a začal na talíř přesouvat z kuchyňského prkénka plátky pražské šunky, nakrájené tak tence, že by se z nich dala bez problémů ubalit cigareta. Divná kombinace, pomyslel si Bedřich, který věděl, že pomalu přichází jeho chvíle. Láďa na talíř s rakem a plátky šunky přidal ještě pořádný kopeček či spíše kopec čerstvě vyšlehané majonézy a několik znojemských okurek. Bedřich trochu zakroutil hlavou, velký talíř položil na ještě větší ták, na kterém už stála lahev sektu, sklenka a kelímek s borůvkovou zavařeninou, popadl ták za uši a vyrazil vstříc svému prvnímu spropitnému.

(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozího textu uveden.)

1 bod

15 Která z následujících možností nejlépe vystihuje výchozí text?

- A) Jde o umělecký text, který popisuje zážitek kuchařského učně Ládi.
- B) Jde o kuchařský recept, který popisuje přípravu vařených raků.
- C) Jde o reportáž o dvou kuchařích, kteří připravují exotické menu pro zahraniční hosty.
- D) Jde o reklamní text, který propaguje majonézu a znojemské okurky.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

Badatelé z několika zemí světa včetně Česka proskoumali přes sedm tisíc prasečích nahrávek od zvuků selat až po dospělá zvířata. Díky tomu dokázali velmi dobře porozumět, jak prasata vyjadřují emoce hlasem. Například kratčí chrochtání s menšími výkyvy hlasitosti napovídá, že je zvíře spokojené.

Studie směřuje k technologii, která by umožnila chovateli zasáhnout, když se situace zvířat shorší. Zvířata někdy onemocní, poperou se nebo se zaseknou na místě, odkud nemůžou ven.

Podle experta, který studiu chování prasat věnoval velkou část profesního života, lidstvo zatím není schopno chov hospodářských zvířat zrušit úplně. Proto se vědci soustředí na zlepšení jejich podmínek k životu. „Zajímalo mě, zda je takový systém možné vytvořit a zda pozná, jestli jsou prasata spokojená,“ říká etolog a spoluautor studie Marek Špinka.

(irozhlas.cz)

max. 4 body

16 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

Slova zapíšte bezchybně ve stejném tvaru, ve kterém jsou užitá v textu. Chybějící dílčí odpověď nebo zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy, jsou považovány za chybu.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17

Eliška teď litovala všeho, co předtím ve vzteku křičela, i toho, jak se chovala, ale maminka jí řekla, že nemá cenu (*****).

1 bod

17 Ve které z následujících možností je uvedeno české ustálené slovní spojení, jež vystihuje situaci ve výchozím textu, a patří tedy na vynechané místo (*****) v textu?

- A) plakat nad rozlitým mlékem
- B) kejhat jak potrefená husa
- C) hledět darovanému koni na zuby
- D) chodit kolem horké kaše

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 18–23

(1) Bilbo si pak až do konce svých dní nedokázal nikdy vzpomenout, jak se tenkrát octl venku, bez klobouku, bez vycházkové hole a bez peněz, a vůbec beze všeho, co si obvykle bral s sebou, když odcházel z domu; jak nechal přesnídávku nedojedenou a nádobí neumyté; jak strčil klíče od domu do ruky Gandalfovi a jak uháněl, pokud mu srstnaté nožičky stačily, podél velkého Mlýna, přes Vodu, a pak ještě celou míli nebo i víc.

Byl celý zadýchaný, když přesně s **úderem** jedenácté dorazil do Povodí, a nejdnou zjistil, že si zapomněl kapesník!

(2) „Bravo!“ pochválil ho Balin, který stál ve dveřích hospody a už ho vyhlížel. Právě v té chvíli se vynořili všichni ostatní ze zákrutu silnice do vsi. Seděli na ponících a každý poník byl ověšen všemožnými vaky, tlumoky, balíky a proprietami. Vedli i jednoho maličkého poníka, **zřejmě** pro Bilba.

Tak tedy všichni vyrazili, vykodrcali se od hospody toho krásného jitra těsně před začátkem máje na těžce naložených ponících, a Bilbo měl na hlavě tmavozelenou kapuci (trochu ošumělou) a tmavozelený pláštík, vypůjčené od Dvalina. Byly mu příliš velké, takže vypadal dost komicky. Netroufám si ani pomyslet, co by mu byl řekl jeho otec Bungo. Jedinou útěchou mu bylo, že nemůže být omylem pokládán za trpaslíka, poněvadž nemá vousy.

(3) Nejeli tak dlouho, když je dohnal Gandalf, **VELKOLEPÝ** na bílém koni. Přivezl spoustu kapesníků a Bilbovu fajfku a tabák. Takže pak společnost ujížděla **náramně** BUJAŘE, cestou si po celý den vyprávěli příběhy a zpívali si, ovšem s výjimkou zastávek na jídlo. Nejedli sice tak často, jak by si byl Bilbo přál, ale přece jen začal cítit, že takové dobrodružství není koneckonců nic tak špatného.

(J. R. R. Tolkien: *Hobit, aneb cesta tam a zase zpátky*)

max. 2 body

18 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
18.1 Bilbo dorazil do Povodí jednoho dne na konci dubna přesně v jedenáct hodin.	☐	☐
18.2 Bilbo vypadal komicky, protože měl tmavozelenou kapuci a pláštík.	☐	☐
18.3 Bilbo si přál být považován za trpaslíka, ale chyběly mu vousy.	☐	☐
18.4 Cesta byla veselá a všichni se dobře bavili, jen Bilbo byl smutný, protože měli málo jídla.	☐	☐

19

19.1 Vypište z první části výchozího textu podstatné jméno rodu ženského, které se skloňuje podle vzoru píseň.

19.2 Vypište ze třetí části výchozího textu přídavné jméno obsahující dva kořeny.

1 bod

20 Které z následujících tvrzení o dvou slovech zapsaných ve výchozím textu velkými písmeny je pravdivé?

- A) V daném kontextu je synonymem slova *velkolepý* slovo *úchvatný* a synonymem slova *bujaře* slovo *rozjařeně*.
- B) V daném kontextu je synonymem slova *velkolepý* slovo *úchvatný* a synonymem slova *bujaře* slovo *rychle*.
- C) V daném kontextu je synonymem slova *velkolepý* slovo *mohutný* a synonymem slova *bujaře* slovo *rychle*.
- D) V daném kontextu je synonymem slova *velkolepý* slovo *mohutný* a synonymem slova *bujaře* slovo *rozjařeně*.

1 bod

21 Které z následujících tvrzení o třech slovech zapsaných ve výchozím textu tučnými písmeny je pravdivé?

- A) Slovo *náramně* je zapsáno špatně.
- B) Slovo *úderem* je zapsáno špatně.
- C) Slovo *zřejmě* je zapsáno špatně.
- D) Všechna tři slova jsou zapsána správně.

1 bod

22 Které z následujících tvrzení o třetí části textu je pravdivé?

- A) Žádné sloveso není užito v podmiňovacím způsobu.
- B) Jedno sloveso je užito v rozkazovacím způsobu.
- C) Jedno sloveso je užito v podmiňovacím způsobu.
- D) Dvě slovesa jsou užita v rozkazovacím způsobu.

1 bod

23 Které z následujících tvrzení nejpřesněji zachovává význam úseku podtrženého ve třetí části výchozího textu?

- A) Bilbo si připustil, že se těší na dobrodružství, ačkoliv nejedli tak často, jak by si představoval.
- B) Bilbo cítil, že kdyby mohl jíst častěji, těšil by se na dobrodružství ještě víc.
- C) Bilbo si uvědomil, že se těší na dobrodružství a už mu ani nevadilo, že nemůže jíst častěji.
- D) Bilbo se těšil na dobrodružství, ale stále si přál jíst častěji.

24 Vypište z každé z následujících vět (24.1 a 24.2) základní skladební dvojici.

(Základní skladební dvojice musí být zapsány pravopisně správně.)

- 24.1 Naše firma začala připravovat podklady pro přípravu konference již minulý měsíc.
- 24.2 Na jídelním lístku jsou dnes kuřecí řízek s bramborem, telecí döner s omáčkou z manga a kari a veganský hamburger.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 25–29

Jistě nejpůsobivější obraz Keltů po sobě zanechal řecký filozof, přírodovědec a historik Poseidónios, jenž na svých badatelských cestách poznal mimo jiné i Galii. Nejde mu o to, aby prezentoval Kelty ve srovnání s řecko-římskou civilizací jako nebezpečné a bezcharakterní barbary, spíše chce keltskou individualitu pojmut celostně. Poseidóniovi vdčíme mimo jiné za vzorový popis vzhledu Keltů.

„Galové jsou vysokého vzrůstu, vyvinutých svalů a světlé barvy pleti. Vlasy nemají světlé jen od přírody, (*****) zvýrazňují jejich barvu i uměle. Ustavičně si do nich vtírají **vápennou vodu** a **sčesávají** si je od čela k temeni a k šíji, takže vzhledem připomínají satyry a pany. Vlas jejich takto totiž zesílí, až jej nelze rozlišit od koňské hřívy. Někteří se holí, jiní si nechávají růst s mírou vousy. Vznešenější si hladce vyholují tváře, ale knír si nechávají narůst dlouhý, až jim zakrývá ústa.“

Poseidónios se rovněž zabývá jejich stolovacími zvyky. Na jídelníčku mají především maso a víno, u kterého však neznají míru. Jako filozof se zcela přirozeně zajímá zejména o druidy a věštce, v neposlední řadě ale i o přesvědčení Keltů, podle něž jejich duše žije po smrti dál v jiném těle.

(Stefan Zimmer: Keltové, mýtus a realita)

max. 2 body

25 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

	A	N
25.1 Řecký historik Poseidónios cestoval po Galii, protože chtěl popsat co nejpřesněji vzhled Galů neboli Keltů.	☐	☐
25.2 Galové byli světlé pleti a své vlasy si uměle barvili vápennou vodou. Jejich vlasy tak připomínaly koňskou hřívu.	☐	☐
25.3 Galové podle Poseidóniova líčení rádi jedli maso a pili víno. S pitím vína to často přeháněli.	☐	☐
25.4 Vznešenější Keltové si udržovali tvář zcela holou a věřili, že jejich duše bude po smrti žít v jiném těle.	☐	☐

1 bod

26 Které z následujících tvrzení odpovídá výchozímu textu?

- A) Autor textu předkládá čtenářům objektivní informace týkající se podoby a zvyků starých Keltů.
- B) Autor textu předkládá čtenářům své domněnky týkající se podoby a zvyků starých Keltů.
- C) Autor textu předkládá čtenářům informace o podobě a zvycích starých Keltů tak, jak je líčí současník Keltů v dobových zdrojích.
- D) Autor textu předkládá umělecké zpracování o životě, podobě a zvycích starých Keltů.

1 bod

27 Které z následujících tvrzení o větě podtržené ve výchozím textu je pravdivé?

- A) V této větě se nevyskytuje žádné podstatné jméno užití v 2. pádě.
- B) V této větě se nevyskytuje žádné podstatné jméno užití ve 3. pádě.
- C) V této větě se nevyskytuje žádné podstatné jméno užití ve 4. pádě.
- D) V této větě se nevyskytuje žádné podstatné jméno užití v 6. pádě.

1 bod

28 Kterou z následujících možností je nutné doplnit na vynechané místo (****) ve výchozím textu, aby dané souvětí bylo smysluplné a gramaticky správné?

- A) protože
- B) ovšem
- C) nýbrž
- D) zároveň však

1 bod

29 Které z následujících tvrzení o slovech tučně vyznačených ve výchozím textu je pravdivé?

- A) Pravopisně správně jsou zapsána obě tato slova.
- B) Pravopisně správně není zapsáno žádné z těchto slov.
- C) Pravopisně správně je zapsáno pouze první z těchto slov.
- D) Pravopisně správně je zapsáno pouze druhé z těchto slov.

30 Přiraďte k jednotlivým textům (30.1–30.3) možnost (A–E), která daný text nejlépe vystihuje.

(Každou možnost z nabídky A–E můžete přiřadit pouze jednou. Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

30.1 Již Roland ví, že málo času má jen.
Na kopci leží, tváří k branám Španěl,
bije se v hrud', ač jeho ruka slábne.
„Mea culpa, můj dobrotivý Pane,
odpusť mi hříchy, velké i ty malé,
jež napáchal jsem, co jsem přišel na svět,
po tento den, kdy ležím na smrt zraněn.“
Dlaň s rukavicí vzhůru k nebi vztáhne.
Andělé k němu sestupují na zem.

30.2 Na svatého Jiří
vylézají ze země hadi a štíři.

30.3 Miláčku ty máš v ústech zralou třešni
Jak chutná ti?
Takové odpoledne jako dnešní
se nevrátí.

- A) epigram
- B) popis
- C) úryvek z milostné lyriky
- D) pranostika
- E) úryvek z eposu